

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapă locală, 17 decembrie 2016

Clasa a XI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte**

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

A. Traian, împăratul Râmului, al șaptelea după Avgustu-chesar, de neamul său spaniol, coprinzându scaunul împărăției după Domentian și văzându la slăbiciune împărăția sosită, din rea și desfrânată cârma împăraților răi și zburdați (că și Dioclitian și cea lumii ocară și tiranul Neron, totu înaintea lui Traian au fostu), întâi au așezatu împărăția în ce era stricată și veniturile ei, apoi îndată s-au apucatu de oaste împotriva tuturor carii ieșisă de suptu ascultarea împărății țări și întâi ales asupra dachilor, Țitoriul acestor părți. [...]

După ce au gătitu podul peste Dunăre, Traian au trecut toată oastea peste Dunăre, dincoace în ceasta parte, în pământul unde ieste acum Țara Muntenească. Și i-au ieșitu iară cu oștile sale Decheval, craiul dachilor, la care războiū stându tare dachii și craiul cu ei, însuși craiul au pieritu la acel războiū. Și așa au purces, după acel războiū pierdut și pierirea craiului lor, totu neamul dachilor în răsipă de pe acēste țări, unde ieste acum Țara Muntenească și țara noastră, Moldova. Câtă țară au și rămas pre loc, prostime, țărani, toată o au scos-o Traian de pe acēste locuri peste munții care desparte Țara Ungurească dinspre noi. Iară aicea, imbe acēste țări, și Țara Mutenească și Țara Moldovei, de la Dunăre până suptu munți și până în Marea Neagră și de la apa Nistrului până iară supt munți, tot cu râmlēni și căsași au aședzat și mai mulți oștēni, precum zicū ei: colonia romana, adecă discălecarea Râmului. Și așa ieste discălecatul cel dintăi acestor țări cu râmlēni. Cine ar vrea să știe, să vază și cu ochii martorii, citească pre istoricul Dion, carile au scris viața lui Traian-împăratul și pe Evtropii, carile au scris viața lui Adriian-împăratul iară al Râmului și pre Bonfin istoricul ungar și din alți istorici, anume: Carion, Cavații, Silvius, Cromverleah, Piasenschii de Premisla, Gvagnin litfan și mai ales și din cești mai de curându: Topeltin de Mediiashi, iscusit istoric, carile de-amăruntul din Dion scrie de neamul țărilor acestora și ales de descălecatul cel dintăi pe acēste părți de lume, de Traian-împăratul.

Măcară că capetile dachilor, domnii cu toate casile lor, s-au tras toți peste munți în Ardeal și de acolo s-au închinatu cu toții la Traian-împăratul, totu nu i-au crezut, ce și peste munți pentre dachi au discălecatu râmlēni, pentru să nu mai poată a-și rădica capul dachii împotriva împărății, carii vedem și până astăzi în tot Ardealul și în țările de sus cele ungurești mai în jumătate cu ungurii, români, adecă râmlēni, suntū lăcuitori până astăzi.

(Miron Costin, *De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor*)

B. În incinta Rezervației Arheologice din Drobeta-Turnu Severin am stat lângă ruina tristă a unui picior de pod încastrat în betoane. În jur, totul era pustiu și dezolant. Această zonă era în fierbere în 105, când arhitectul Apolodor din Damasc a construit aici, peste Dunăre, cel mai lung pod din Imperiul Roman, considerat a opta minune a antichității. Azi, în muzeul învecinat, Muzeul Porților de Fier, mai poate fi văzută macheta podului, care era lung de aproximativ 1.135 de metri, lat de 15 și înalt de 19 metri. Construcția a fost comandată de împăratul Traian (98-117 d.Hr.), care, după terminarea podului, și-a condus pentru a doua oară legiunile, cu scopul de a tranșa definitiv problema dacică. Folosind formele naturale de relief, dacii transformaseră Munții Orăștiei într-o puternică fortăreață. Sarmizegetusa, orașul regilor, era înconjurat de o salbă de cetăți de apărare: Costești, Blidaru, Piatra Roșie, Vârful lui Hulpe. Pentru a cucerii Sarmizegetusa, în primul război, Traian a trebuit să străpungă acest sistem de fortificații. Prin pacea de compromis din 102, romanii au păstrat teritoriile cucerite: Țara

Hațegului, Oltenia, Banatul, cea mai mare parte a Munteniei și sudul Moldovei. Decebal și-a salvat doar partea de nord a Daciei, fiind nevoit să-și mute reședința probabil la Piatra Craivii. În cel de-al doilea război, Traian a venit decis să anihileze complet puterea dacilor. În 106, Decebal și suita sa au fugit, cu gândul organizării unei noi rezistențe. Urmărit și ajuns de călăreți romani, regele s-a sinucis. Capul i-a fost dus, mai întâi, la Ranistorum, pentru a fi prezentat împăratului, și apoi la Roma, pentru a fi aruncat pe treptele Gemoniilor. Așezările din Munții Orăștiei au fost distruse, iar populația – evacuată în zonele de câmpie. Statul dac a fost desființat și pe o mare parte a teritoriului său a fost creată provincia Dacia. La Roma era mare sărbătoare în toamna anului 106 d.Hr. Întors victorios din Dacia, împăratul Traian a făcut un dar de 650 de dinari fiecărui contribuabil, a acordat scutire de un an pentru dări și a decretat 123 de zile de jocuri.

(Cătălin Gruia, *Războaiele daco-romane*, în revista „National Geographic”, sursa <https://www.natgeo.ro/istorie/civilizatii-stravechi/9713-rzboaiele-daco-romane>)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde prin enunțuri la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Ilustrează, prin exemple selectate din ambele texte, două particularități ale limbajului utilizat în aceste fragmente. **6 puncte**
2. Demonstrează, prin raportare la ambele texte, existența a două teme/motive literare comune. **6 puncte**
3. Explică prezența, în fragmentul **A**, a elementelor specifice istoriografiei. **6 puncte**
4. Comentează în 50-100 de cuvinte următorul fragment din textul **B**: *În incinta Rezervației Arheologice din Drobeta-Turnu Severin am stat lângă ruina tristă a unui picior de pod încastrat în betoane. În jur, totul era pustiu și dezolant. Această zonă era în fierbere în 105, când arhitectul Apolodor din Damasc a construit aici, peste Dunăre, cel mai lung pod din Imperiul Roman, considerat a opta minune a antichității.* **6 puncte**
5. Demonstrează, într-un text de 50-100 de cuvinte, apartenența fragmentului **B** la un anumit stil funcțional al limbii. **6 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Redactează un text de 150 – 300 de cuvinte care să reprezinte o scrisoare pe care Apolodor din Damasc i-o trimite împăratului Traian, cu ocazia finalizării lucrărilor la podul de peste Dunăre.

În cadrul scrisorii, vei urmări respectarea convențiilor specifice acestui tip de text, evocarea aceluia moment prin mijloace specifice și indicarea / exemplificarea trăirilor expeditorului.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte despre *reflectarea artistică a personalităților istorice*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiențele tale culturale (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie etc.).

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare

30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).